

Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого

Військово-юридичний інститут

Кафедра загальновійськових дисциплін

С И Л А Б У С

навчальної дисципліни

«Інженерна підготовка»

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський) рівень

Ступінь вищої освіти – бакалавр

Галузь знань – 26 «Цивільна безпека»

Спеціальність – 262 «Правоохоронна діяльність»

Спеціалізація – «Правоохоронна діяльність»

Статус навчальної дисципліни – обов'язкова

Рік набору – 2024

Харків 2024

Силабус навчальної дисципліни «Інженерна підготовка» для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня вищої освіти галузі знань 26 «Цивільна безпека» спеціальності 262 «Правоохоронна діяльність» спеціалізації «Правоохоронна діяльність». Харків: Нац. юрид. ун-т імені Ярослава Мудрого, 2024. 20 с.

Розробники:

Пугач Вячеслав Вікторович, викладач кафедри загальноїсських дисциплін;
Чепурний В'ячеслав Петрович, старший викладач
кафедри загальноїсських дисциплін

Затверджено на засіданні кафедри загальноїсських дисциплін
(протокол № 12 від 24 червня 2022 р.)

Оновлену редакцію (зі змінами та доповненнями)
затверджено на засіданні кафедри загальноїсських дисциплін
(протокол № 11 від 13 червня 2023 р.)

Оновлену редакцію (зі змінами та доповненнями)
затверджено на засіданні кафедри загальноїсських дисциплін
(протокол № 11 від 11 червня 2024 р.)

Начальник кафедри – Корольов Станіслав Сергійович, кандидат історичних наук, доцент

Дані про викладачів

Назва навчальної дисципліни	Інженерна підготовка
Статус навчальної дисципліни	обов'язкова
Викладач	Пугач Вячеслав Вікторович, викладач кафедри загальновійськових дисциплін
Контактний телефон	+ 38-057-704-90-57
E-mail	v.v.pugach@nlu.edu.ua
Консультації	відповідно до розробленого графіку індивідуальних консультацій
Онлайн консультації	відповідно до розробленого графіку індивідуальних консультацій

Назва навчальної дисципліни	Інженерна підготовка
Статус навчальної дисципліни	обов'язкова
Викладач	Чепурний В'ячеслав Петрович, старший викладач кафедри загальновійськових дисциплін
Контактний телефон	+ 38-057-704-90-57
E-mail	v.p.chepurnyi@nlu.edu.ua
Консультації	відповідно до розробленого графіку індивідуальних консультацій
Онлайн консультації	відповідно до розробленого графіку індивідуальних консультацій

Анотація навчальної дисципліни

Формуються системні знання теоретичних основ інженерного забезпечення загальновійськового бою. Розглядаються принципи, складові, цілі інженерного забезпечення загальновійськового бою. Аналізується реалізація завдань інженерної підтримки у ході відбиття повномасштабної агресії РФ та досвід країн НАТО. Вивчаються основи застосування інженерних підрозділів механізованої бригади щодо: фортифікаційного обладнання районів, опорних пунктів та позицій, маскуванню військ та об'єктів; влаштування інженерних загороджень, розвідки мін (мінних полів) та розмінування місцевості; інженерної розвідки маршрутів руху, обладнання та утримання переправ; організації підривних робіт; організації забезпечення підрозділів питною водою.

Розглядаються обладнання та маскування фортифікаційних споруд опорного пункту механізованого взводу, улаштування хибних споруд для захисту від ВТЗ; установки мінно-вибухових загороджень різними способами; розвідки мін (мінних полів) і розмінування місцевості; організація інженерної розвідки маршрутів руху; проведення розрахунків зарядів для підривання об'єктів, перевірки швидкості горіння вогнепровідних шнурів та придатності капсулів-детонаторів, виготовлення запалювальних трубок у військах; розвідки джерел води, обладнання пунктів водопостачання.

Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета навчальної дисципліни – підготовка військовослужбовця, який здатний здійснювати всебічне інженерне забезпечення підрозділу, практично виконувати завдання інженерної підтримки мобільності своїх військ (сил), інженерних заходів щодо обмеження мобільності сил та засобів противника, інженерних заходів щодо підвищення живучості та безпеки застосування військ (сил) і об'єктів, загальної інженерної підтримки військ (сил).

Завдання – в результаті вивчення навчальної дисципліни курсанти повинні *знати*:

сутність і основний зміст завдань інженерної підтримки військ (сил);
процеси всебічного забезпечення підрозділу (за видами, родами Збройних Сил України, інших військових формувань, утворених відповідно до законів України) в ході бойового застосування та повсякденної діяльності;

вміти:

організовувати виконання завдань з інженерної підтримки мобільності своїх військ (сил);

здійснювати інженерні заходи щодо обмеження мобільності сил та засобів противника;

проводити інженерні заходи щодо підвищення живучості та безпеки застосування військ (сил) і об'єктів;

організовувати виконання завдань загальної інженерної підтримки військ

(сил).

Навчальна дисципліна у структурі освітньо-професійної програми.

Міждисциплінарні зв'язки

Пререквізити: «Історія війн та воєнного мистецтва (у тому числі воєнна історія України)», «Основи військового лідерства», «Бойова система виживання воїнів (у тому числі тактична медицина)», «Основи військового законодавства та міжнародне гуманітарне право», «Статути Збройних Сил України та їх практичне застосування (у тому числі стройова підготовка)», «Радіаційний, хімічний, біологічний захист підрозділів (у тому числі екологія)», «Військова топографія», «Управління повсякденною діяльністю підрозділів».

Кореквізити: «Організація військового зв'язку», «Загальна тактика», «Основи військового управління (у тому числі Troop Leading Process)», «Стрілецька зброя та вогнева підготовка».

Постреквізити: «Основи військового управління (у тому числі Troop Leading Process)», «Стрілецька зброя та вогнева підготовка».

Очікувані результати навчання здобувача вищої освіти

У результаті засвоєння навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен демонструвати такі результати навчання:

РН НД-1. Застосовувати знання та розуміння основ організації інженерних підрозділів механізованої бригади.

РН НД-2. Організовувати виконання основних завдань інженерної підтримки на рівні взводу.

РН НД-3. Здійснювати інженерний аналіз місцевості (процедура ОАКОС за стандартами НАТО).

РН НД-4. Організовувати фортифікаційне обладнання елементів взводного опорного пункту.

РН НД-5. Здійснювати маскування об'єктів табельними засобами маскування та природними масками.

РН НД-6. Обладнувати хибні споруди та макети з використанням інженерних засобів імітації для захисту від ВТЗ.

РН НД-7. Організовувати улаштування невибухових та мінно-вибухових загороджень різними способами.

РН НД-8. Встановлювати та знешкоджувати протитанкові міни та протипіхотні вибухові пристрої.

РН НД-9. Проробляти проходи в інженерних загородженнях різними способами.

РН НД-10. Правильно поводитися при потраплянні на заміновану ділянку місцевості.

РН НД-11. Проводити розрахунки зарядів для підривання об'єктів.

РН НД-12. Застосовувати знання щодо обладнання пунктів польового водопостачання.

Види навчальних занять та самостійна робота

№ п/п	Аудиторні заняття (контактні)		Самостійна робота (в годинах)
	Теми лекцій	Теми практичних (групових) занять	
1.	Інженерні війська та завдання інженерної підтримки бою.		1
2.		Інженерні заходи щодо підвищення живучості та безпеки застосування військ (сил) і об'єктів за досвідом війни з російською федерацією.	1
3.		Інженерна розвідка противника та місцевості.	2
4.		Інженерне забезпечення подолання водних перешкод. Переправа військ (сил).	2
5.		Фортифікаційне обладнання позицій військ.	2
6.		Порядок фортифікаційного обладнання взводного опорного пункту (вогневих позицій ракетних і артилерійських підрозділів).	1
7.		Фортифікаційне обладнання елементів взводного опорного пункту (вогневих позицій, районів зосередження артилерійських підрозділів).	-
8.		Фортифікаційне обладнання і маскування	-

		елементів взводного опорного пункту (вогневих позицій артилерійських підрозділів).	
9.		Проведення інженерних заходів безпеки застосування військ і об'єктів щодо маскування військ та об'єктів, імітації їх дій.	-
10.		Захист техніки від високоточної зброї противника.	2
11.		Здійснення руйнувань, основи вогневого способу підривання зарядів вибухових речовин.	2
12.		Основи електричного способу підривання зарядів вибухових речовин.	2
13.		Протитанкові міни.	2
14.		Протипіхотні міни.	2
15.		Протипіхотні вибухові пристрої.	1
16.		Вибухові інженерні загородження.	2
17.		Засоби та основні типи мін, які встановлюються дистанційним способом.	2
18.		Улаштування вибухових інженерних загороджень.	-
19.		Пророблення проходів у мінно-вибухових загородженнях, позначення замінованих районів (ділянок) та їхнє розмінування.	2
20.		Пророблення проходів в мінних полях вибуховим способом.	-
21.		Невибухові інженерні загородження.	2
22.		Саморобні вибухові пристрої.	2
23.		Організація забезпечення військ водою.	-

Самостійна робота здобувачів вищої освіти

Самостійна робота курсантів здійснюється у таких формах:

- підбір та аналітичне дослідження керівних документів з питань інженерної підтримки військ, рекомендованої/нової наукової та навчальної літератури;
- опрацювання конспектів лекцій;
- робота над кейсами;
- виконання практичних завдань;
- підготовка індивідуальних робіт;
- підготовка до всіх видів поточних контрольних випробувань (колоквіумів, виконання тестових завдань тощо);
- самотестування;
- підготовка до занять та диференційованого заліку.

Завдання та методичні рекомендації до самостійної роботи наведено у Навчально-методичному посібнику для самостійної роботи та практичних (групових) занять з навчальної дисципліни «Інженерна підготовка» для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти галузі знань 26 «Цивільна безпека» спеціальності 262 «Правоохоронна діяльність» спеціалізації «Правоохоронна діяльність».

Види індивідуальних робіт, вимоги до виконання та критерії їх оцінювання закріплені у Положенні про види та критерії оцінювання індивідуальних робіт здобувачів вищої освіти кафедри загальновійськових дисциплін.

Навчально-методичне та інформаційне забезпечення

навчальної дисципліни

Нормативно-правові акти

1. Конституція України : Закон України від 28.06.1996 р. № 254к/96-ВР.
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>
2. Про Збройні Сили України : Закон України від 06.12.1991 р. № 1934-XII.
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1934-12#Text>
3. Про протимінну діяльність в Україні : Закон України від 06.12.2018 р. № 2642-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2642-19#Text>
4. Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 25 березня 2021 року «Про Стратегію воєнної безпеки України» : Указ Президента України від 25.03.2021 р. № 121/2021. URL: <https://www.president.gov.ua/documents/1212021-37661>
5. Бойовий статут механізованих і танкових військ Сухопутних військ Збройних Сил України. Частина II: Батальйон, рота. Київ : КСВ ЗСУ, 2016. 320 с.
6. Бойовий статут механізованих і танкових військ Сухопутних військ Збройних Сил України. Частина III: Взвод, відділення, екіпаж. Київ : КСВ ЗСУ, 2016. 268 с.
7. ВКП 10-24(01).01. Доктрина з інженерної підтримки застосування військ

(сил). Київ : КСП ЗСУ, 2020. 44 с.

8.Інструкція з правил поведження військовослужбовців на місцевості, на якій є вибухонебезпечні предмети, та дотримання заходів мінної безпеки : затв. наказом Начальника Генерального штабу Збройних Сил України від 19.04.2018 р. № 161. 138 с.

9.Керівництво з застосування інженерних боєприпасів підрозділами Збройних Сил України : затв. наказом Начальника Генерального штабу Збройних Сил України від 04.01.2017 р. № 2. 331 с.

10.Керівництво з підривної (вибухової) справи у Збройних Силах України : затв. наказом Начальника Генерального штабу Збройних Сил України від 04.01.2017 р. № 1. 246 с.

11.Керівництво з подолання інженерних загороджень підрозділами Збройних Сил України : затв. наказом Начальника Генерального штабу Збройних Сил України від 19.10.2016 р. № 390. 112 с.

12.Керівництво з улаштування інженерних загороджень підрозділами Збройних Сил України і Міністерства оборони України : затв. наказом Міністра оборони України від 10.07.2015 р. № 330. 179 с.

13.Настанова «Улаштування інженерних загороджень, їх маркування, облік та звітність». Київ : КСП ЗСУ, 2020. 240 с.

14.Настанова з протидії керованим саморобним вибуховим пристроям. Київ : КСП ЗСУ, 2021. 36 с.

15.Тимчасовий порядок оформлення оперативних (бойових) документів : затв. наказом Головнокомандувача Збройних Сил України від 27.03.2020 р. № 123/2020. Київ : КПК СВ ЗСУ, 2020. 230 с.

Література

Основна література

1.Боєприпаси M18A1 Claymore (керівництво з експлуатації) (переклад з англійської TC 3-22.23 (FM 23-23) M18A1 CLAYMORE MUNITION). Київ, 2022. 76 с.

2.ВП 7-00(01).01. Інженерні боєприпаси, які використовувались (можуть використовуватись) збройними силами РФ або незаконними збройними формуваннями на Сході України (за досвідом проведення ООС (раніше АТО)) : метод. посіб. Київ : КСП ЗСУ, 2020. 128 с.

3.Дідур О. Л., Шевченко М. С. Міни : посіб. Київ; Львів : Лісник, 2023. 320с.

4.Інженерна підготовка : навч. посіб. / Д. Д. Данилов та ін. Львів : НАСВ, 2016. 552 с.

5.Інженерна підготовка : навч. посіб. / В. В. Пугач та ін. Харків : ВЮІ НЮУ ім. Ярослава Мудрого, 2021. 108 с.

6.Маскування військ та об'єктів. Захист від високоточної зброї / В. В. Пугач та ін. Харків : ВЮІ НЮУ ім. Ярослава Мудрого, 2022. 116 с.

7.Методичні рекомендації «Порядок оформлення та ведення документів про інженерні загородження» (за досвідом проведення ООС (раніше АТО)). Київ : КСП ЗСУ, 2021. 37 с.

8.Методичні рекомендації «Щодо утримання та обслуговування інженерних загороджень» (за досвідом проведення ООС (раніше АТО)). Київ : КСП ЗСУ, 2020. 40 с.

9.Фортифікаційне обладнання позицій, опорних пунктів та районів механізованих підрозділів : навч. посіб. / В. В. Пугач та ін. Харків : ВЮІ НЮУ ім. Ярослава Мудрого, 2021. 68 с.

Додаткова література

1.Аналіз досвіду застосування Збройних Сил під час ведення операцій (бойових дій). Інформаційний матеріал щодо забезпечення протимінної безпеки (за матеріалами узагальнення досвіду І7). Київ : КСП ЗСУ. 58 с.

2.ВСТ 01.106.005 – 2019 (01). Інженерне забезпечення. «Глосарій термінів та визначень із знешкодження вибухонебезпечних предметів та протидії саморобним вибуховим пристроям». Київ : УЕБ та ПД ; ЦР МОУ, 2020. 30 с.

3.ВСТ 01.106.006 – 2020 (01). «Протидія саморобним вибуховим пристроям. Основні положення (STANAG 2295, AJP-3.15 Allied joint doctrine for countering improvised explosive devices, MOD)». Київ : УЕБ та ПД ; ЦР МОУ, 2020. 45 с.

4.Керівництво з питань протидії саморобним вибуховим пристроям : метод. посіб. Львів : АСВ, 2014. 111 с.

5.Колос Р. Л., Ментус І. Є. Мінно-вибухові засоби : навч. посіб. Кам'янець-Подільський : Аксіома, 2009. 192 с.

6.Методичний матеріал з інженерної підготовки для навчання військовослужбовців, призваних за мобілізацією (загальновійськова підготовка у навчальних центрах, військових частинах, навчальних підрозділах). Житомир, 2015. 38 с.

7.Методичні рекомендації щодо фортифікаційного обладнання місць виконання завдань підрозділами. Київ : КСП ЗСУ. 36 с.

8.Міни. Посібник військовослужбовцю ЗСУ, НГУ, ТрО України. Київ; Львів : PUBLIC ORGANIZATION «SOCIETY OF LEGAL PROTECTION OF VETERANS FORCE STRUCTURES», 2022. 300 с.

9.Мінна безпека: навч.-практ. посіб. / В. В. Пугач та ін. Харків : ХНУПС, 2017. 72 с.

10.МСПМД (IMAS) 01.10. Друге вид. 01.01.2003, поправка 08.06.2013. Керівництво по застосуванню міжнародних стандартів протимінної діяльності. Служба ООН з питань протимінної діяльності (UNMAS, ЮНМАС). 45 с.

11.Організація виконання завдань частинами і підрозділами інженерних військ Збройних Сил України / В. А. Мілютін та ін. Львів : АСВ, 2014. 142 с.

12.Організація, способи та засоби фіксації мінних полів : навч. посіб. / Р. Л. Колос та ін. Львів : АСВ, 2013. 85 с.

13.Посібник сержанта інженерних військ. Київ : КСВ ЗСУ, 2015. 294 с.

14.Рекомендації щодо посилення захисту військових колон від застосування фугасів. Львів : АСВ, 2014. 128 с.

15.Фортифікація та маскування. Частина 1 : Фортифікаційне обладнання та маскування позицій і районів розташування військ (сил) в антитерористичній операції : навч. посіб. / С. І. Дяков та ін. Львів : НАСВ. 146с.

Інтернет-ресурс:

Офіційний веб-сайт Міністерства оборони України. -
<https://www.mil.gov.ua/>

СЕНМК

Стандартизований електронний навчально-методичний комплекс кафедри загальновійськових дисциплін Військово-юридичного інституту. URL:
<https://library.nlu.edu.ua/senmk/itemlist/category/555-kafedry-viiskovoiurydychnoho-instytutu.html>

НЕІК

Навчальний електронний інформаційний комплекс «Інженерна підготовка». URL: <https://neik.nlu.edu.ua/moodle/course/view.php?id=1162>

Вимоги викладача

Здобувачі вищої освіти *повинні*: регулярно відвідувати лекції й практичні (групові) заняття; систематично та активно працювати на них; переконливо наводити аргументацію при розв’язанні задач; якісно виконувати письмові й практичні завдання тощо. Практичні (групові) заняття, пропущені з поважних причин, можуть бути відпрацьовані за попереднім узгодженням із викладачем.

Здобувачам вищої освіти *рекомендується*: брати участь в наукових конференціях, конкурсах наукових праць, роботі наукового гуртка кафедри, готувати тези наукових доповідей тощо.

Обов’язковою вимогою є дотримання здобувачами вищої освіти норм «Кодексу академічної доброчесності Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого» (https://nlu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/01/kodeks_akademichnoi%CC%88_dobrochesnosti-1.pdf).

Під час аудиторних занять дозволяється використовувати гаджети тільки у навчальних цілях (наприклад, для перегляду презентацій лекції). Здобувачі вищої освіти також мають можливість користуватися ноутбуками і планшетами для ведення конспектів лекцій та відстеження потрібної інформації.

Контрольні заходи

Оцінювання результатів засвоєння навчальної дисципліни «Інженерна підготовка» передбачає проведення поточного та підсумкового контролю і здійснюється на основі накопичувальної бально-рейтингової системи.

Поточний контроль знань включає:

контроль якості засвоєння курсантами програмного матеріалу навчальної дисципліни *на практичних/групових заняттях* із застосуванням таких засобів: усне, письмове чи експрес-опитування, виконання нормативів, вирішення практичних завдань або задач, розробка кейсів, захист есе/реферату за ініціативи курсанта. У ході практичного/групового заняття курсант може отримати оцінку за чотирибальною шкалою (0; 0,25; 0,5; 0,75);

контроль якості засвоєння курсантами програмного матеріалу навчальної дисципліни, що проводиться наприкінці модулів у формі колоквіумів, виконання тестових завдань. Поточний контроль має на меті перевірку рівня підготовки курсанта до вивчення поточного матеріалу.

Впродовж семестру курсанти виконують самостійну роботу, в тому числі, у формі підготовки *індивідуальної роботи*. Максимальна кількість балів за індивідуальну роботу – 10 балів.

Формою *підсумкового контролю* знань курсантів з навчальної дисципліни є *диференційований залік*. Мінімальна оцінка результатів поточного контролю та індивідуальної роботи, за якої курсант допускається до складання диференційованого заліку, становить 25 балів.

Максимальна кількість балів, яку курсант може отримати за результатами підсумкового контролю, становить 60 балів.

Критерії оцінювання результатів навчання

Розподіл балів між формами організації освітнього процесу і видами контрольних заходів навчальної дисципліни «Інженерна підготовка» при підсумковому контролі у формі диференційованого заліку:

Поточний контроль						Індивідуальна робота курсантів	Підсумковий контроль (диференційований залік)	Підсумкова оцінка знань
Модуль № 1		Модуль № 2		Модуль № 3				
Практичні (групові) заняття	Тестове завдання	Практичні (групові) заняття	Тестове завдання	Практичні (групові) заняття	Колоквіум	max 10	max 60	max 100
max 2,25	max 3	max 6,75	max 3	max 12	max 3			

Критерії оцінювання (диференційований залік):

Вид контролю	Кількість балів	Критерії (за кожною з оцінок)
Поточний контроль на практичному (груповому) занятті	Max 0,75	Відмінне засвоєння навчального матеріалу з теми, можливі окремі несуттєві недоліки.
	0,5	Добре засвоєння матеріалу з теми, але є окремі помилки.
	0,25	Задовільний рівень засвоєння матеріалу, значна кількість помилок.
	Min 0	Незадовільний рівень засвоєння матеріалу.
Колоквіум	Max 3	Результати опрацювання матеріалу високі, можлива незначна кількість несуттєвих помилок.
	2,5	Добре засвоєння матеріалу з теми, але є окремі помилки.
	2	Задовільний рівень засвоєння матеріалу, значна кількість несуттєвих помилок.
	1,5	Задовільний рівень засвоєння матеріалу, значна кількість суттєвих помилок.
	1	Прогалини в знаннях, курсант слабо володіє матеріалом.
	Min 0	Незадовільний рівень засвоєння матеріалу.
Тестове завдання	Max 3	Відмінне засвоєння навчального матеріалу з тем, можливі окремі несуттєві недоліки.
	2,5	Результати опрацювання матеріалу високі, але є незначна кількість несуттєвих помилок.
	2	Добре засвоєння матеріалу з тем, але є окремі помилки.
	1,5	Задовільний рівень засвоєння матеріалу, значна кількість помилок.
	1	Мінімальні результати, достатні для отримання позитивної оцінки.
	Min 0	Незадовільний рівень засвоєння матеріалу.

<p>Оцінка індивідуальної роботи курсантів:</p> <p>Наукова доповідь</p>	<p>Max 10</p>	<p>Послідовно, систематизовано, логічно, грамотно, повно викладені результати проведеного наукового дослідження за певною темою. Ґрунтовно вивчена сучасна вітчизняна та зарубіжна наукова література, нормативні джерела, практика органів охорони правопорядку, офіційна статистика. Проведено соціологічне дослідження – опитування, анкетування тощо. Наведені посилання на використані джерела.</p> <p>Обрана тема є актуальною як з практичної, так і з теоретичної точок зору. Робота правильно структурована, має вступ (обґрунтування актуальності дослідження, постановка його мети та завдання), повно висвітлено стан наукової розробленості проблеми, наведено узагальнення наукової літератури, законодавства та інших джерел. Окрім викладення матеріалу робота містить власний авторський підхід до вирішення розглядуваної проблеми та висновки. Наукова доповідь ілюструється за допомогою презентації.</p>
	<p>8</p>	<p>Послідовно, систематизовано, логічно, грамотно викладені результати проведеного наукового дослідження за певною темою. Автор використав основні сучасні вітчизняні та зарубіжні наукові літературні джерела, законодавство, релевантну правозастосовну практику. В роботі наведені посилання на використані інформаційні джерела.</p> <p>Обрана тема є актуальною як з практичної, так і з теоретичної точок зору. Робота добре структурована, має обґрунтування актуальності дослідження; висвітлюється загальний стан наукової розробленості проблеми. Окрім викладення матеріалу робота містить аргументовані авторські висновки. Наукова доповідь ілюструється за допомогою презентації.</p>
	<p>6</p>	<p>Послідовно та грамотно викладені результати проведеного наукового дослідження за певною темою. Автор використав незначну кількість сучасних вітчизняних та зарубіжних наукових літературних джерел, законодавство, правозастосовну практику. В роботі наведені посилання на використані джерела.</p> <p>Обрана тема є актуальною як з практичної, так і з теоретичної точок зору. Робота структурована, має обґрунтування актуальності дослідження, висвітлюється стан наукової розробленості проблеми. Окрім викладення матеріалу робота містить окремі авторські висновки.</p>
	<p>4</p>	<p>Робота недостатньо структурована, не має послідовності та логічності викладення матеріалу. Автор використав сучасні вітчизняні джерела. Наявна незначна кількість посилань на</p>

		правозастосовну практику. Представлена робота не повністю відповідає вимогам, які висуваються до робіт такого рівня, не містить достатнього обсягу, який би дозволив усвідомити сутність питання чи проблеми, задля розкриття яких вона виконувалася. Обрана тема є актуальною, але відсутній авторський підхід при дослідженні більшості питань.
	2	Робота недостатньо структурована, не має змістовної логічності у викладенні матеріалу. Автор використав сучасні вітчизняні джерела, але не звернувся до правозастосовної практики. Представлена робота не в повній мірі відповідає вимогам, які висуваються до робіт такого рівня, виконана неакуратно, не містить достатнього обсягу, який би дозволив усвідомити сутність питання чи проблеми, задля розкриття яких вона виконувалася; відсутні авторські висновки.
	Min 0	Представлена робота не відповідає вимогам, які висуваються до робіт такого рівня; містить ознаки академічної недоброчесності.
Реферат	Max 10	Питання плану реферату висвітлені повно. Проаналізовані представлені в навчальній та науковій літературі погляди щодо предмета дослідження; на основі їх порівняльної оцінки висловлене особисте ставлення автора до кожного з них, а також надана власна оцінка запропонованим у літературі пропозиціям стосовно шляхів вирішення таких проблемних питань, які стосуються теми, та (або) висловлені авторські пропозиції. Реферат виконаний самостійно та не містить некоректних запозичень. Реферат ілюструється за допомогою презентації.
	7	Переважає більшість питань плану реферату висвітлена повно та точно. Одне з питань розкрито недостатньо повно або при його висвітленні допущена суттєва помилка. Проаналізовані основні літературні джерела, рекомендовані кафедрою при написанні роботи на відповідну тему. Реферат виконаний самостійно та не містить некоректних запозичень. Реферат ілюструється за допомогою презентації.
	3	Питання плану теми висвітлені поверхово. При написанні реферату використана незначна кількість монографічних та нормативних джерел із числа рекомендованих кафедрою. При розкритті питань плану допущені грубі помилки.
	Min 0	Тема реферату не розкрита або в ній виявлено некоректні запозичення (плагіат).

Анотування прочитаної додаткової літератури з курсу	Max 4	В роботі здійснена анотація обраних за погодженням з викладачем-науковим керівником джерел. Наведено бібліографічний опис анотованого джерела, надана характеристика його змісту, виділена головна ідея, ключові положення. Анотація містить не лише огляд прочитаного матеріалу, а й аналітичну позицію здобувача вищої освіти з приводу отриманої інформації. Курсант продемонстрував уміння працювати з літературою, аналізувати норми чинного законодавства, використовувати наукові джерела та правозастосовну практику, робити обґрунтовані висновки. Анотація відповідає вимогам, які пред'являються до такого виду робіт. Вказуються причини обрання певної теми, джерел, робіт конкретних авторів, обґрунтовується актуальність теми, наводиться думка курсанта щодо усвідомленого матеріалу та формулюється висновок.
	2	Анотація здійснена поверхнево, містить лише огляд прочитаного матеріалу. Курсант не продемонстрував уміння працювати з літературою, ґрунтовно аналізувати норми чинного законодавства, використовувати у необхідній кількості наукові джерела та правозастосовну практику, виокремлювати проблеми правозастосування та головну думку. Зроблені висновки не в повній мірі відображають зміст анотованого матеріалу або є помилковими.
	Min 0	Анотація містить лише загальний огляд дослідженого матеріалу. Зроблені висновки не відображають його зміст, є помилковими або містять ознаки академічного плагіату.
Есе	Max 6	Есе виконано самостійно, сумлінно та добросовісно. Містить ключову ідею, що розкривається у змісті роботи на конкретних прикладах із практики, підходах науковців, але з формуванням та наведенням автором власного ставлення до досліджуваного питання.
	4	Есе фрагментарно розкриває ключову ідею, містить методологічні помилки, недостатнє обґрунтування досліджуваного питання.
	2	Есе фрагментарно розкриває ключову ідею, не відповідає стилю есе, не містить авторського висновку щодо розглядуваного питання.
	Min 0	Тема есе не розкрита або в ній виявлено некоректні запозичення (плагіат).
Розробка схем, таблиць, діаграм	3	Розроблено схему, таблицю, діаграму на основі комплексного аналізу чинного законодавства, узагальнення правозастосовної практики, опанування літературних джерел з навчальної дисципліни, яку вивчає здобувач вищої освіти.

		Належна систематизація матеріалу дозволила ґрунтовно проаналізувати взаємозв'язки, відмінності тощо. Цей вид індивідуальної роботи бажано проілюструвати презентацією, що значно підвищує її ілюстративність. Робота виконана акуратно, ретельно, ґрунтовно, самостійно.
Створення презентації	3	За допомогою програми Microsoft PowerPoint або за вибором курсанта іншого зручного програмного забезпечення підготовлено презентацію однієї з тем навчальної дисципліни, що вивчається. Подача матеріалу повинна бути динамічною, цікавою, ілюстративною, з використанням різних видів зображень. Презентація має містити не менше 10 слайдів та повністю розкривати питання.
Створення короткометражного фільму	10	Презентується фільм тривалістю не менш 2-3 хвилин аудіо-відео або відео контенту. Сюжет фільму ґрунтується єдиною метою, містить ідею, яка заздалегідь обговорена з науковим керівником. Фільм виконаний якісно, звук чіткий, є доступним для перегляду.
Написання та опублікування наукової статті	10	Наукова стаття є логічно завершеною, ґрунтовною, в ній досліджено найбільш актуальні проблеми чи певне питання, яке є важливим для поглиблення знань курсанта з навчальної дисципліни, що ним вивчається. Стаття має науковий стиль викладу. Змістовно їй притаманні точність, зрозумілість, зв'язаність (логічна несуперечливість), цілісність, грамотність, довершеність матеріалу та його високий науковий рівень. Структурні елементи статті відповідають вимогам видання, до якого вона подається. Максимальний бал виставляється за умови опублікування підготовленої статті видавництвом.
Написання та опублікування тез доповіді на конференції	5	Тези виступу на науково-практичній чи науковій конференції відповідають вимогам, які висуваються до такого виду роботи. Вони лаконічно формулюють ключові моменти, що презентують доповідь, з якою курсант виступив або бажає виступити на конференції. Тези оформлені відповідно до вимог, що висуваються організаторами конференції чи видавництвом. Максимальний бал виставляється за умови їх опублікування.
Диференційований залік Зараховано	Мах 60	1. Всебічне, систематичне і глибоке знання матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни, у тому числі орієнтація в основних наукових доктринах і концепціях навчальної дисципліни. 2. Засвоєння основної та додаткової літератури, рекомендованої кафедрою.

		3. Здатність до самостійного поповнення знань з навчальної дисципліни й використання отриманих знань у практичній роботі.
	55	1. Повне знання матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни. 2. Засвоєння основної літератури та знайомство з додатковою літературою, рекомендованою кафедрою. 3. Здатність до самостійного поповнення знань з дисципліни, розуміння їх значення для практичної роботи.
	50	1. Достатньо повне знання матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни, за відсутності у відповіді суттєвих помилок. 2. Засвоєння основної літератури, рекомендованої кафедрою. 3. Здатність до самостійного поповнення знань з дисципліни, розуміння їх значення для практичної роботи.
	45	1. Знання основного матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни, в обсязі, достатньому для подальшого навчання і майбутньої роботи за професією. 2. Засвоєння основної літератури, рекомендованої кафедрою. 3. Помилки й суттєві неузгодженості у відповіді на заліку за наявності знань для їх самостійного усунення або за допомогою викладача.
	40	1. Знання основного матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни, в обсязі, достатньому для подальшого навчання і майбутньої роботи за професією. 2. Ознайомлення з основною літературою, рекомендованою кафедрою. 3. Помилки у відповіді на заліку за наявності знань для усунення найсуттєвіших помилок за допомогою викладача.
	35	1. Прогалини в знаннях з певних частин основного матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни. 2. Наявність помилок у відповіді на питання на заліку.
Не зараховано	Min 0	1. Відсутність знань значної частини основного матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни. 2. Неможливість продовжити навчання або здійснювати професійну діяльність без проходження повторного курсу з цієї дисципліни.

Шкала підсумкового педагогічного контролю (диференційований залік)

Оцінка за шкалою ECTS	Визначення	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за 100-бальною шкалою, що використовується в НЮУ
A	Відмінно – відмінне виконання, лише з незначною кількістю помилок	зараховано	90 – 100
B	Дуже добре – вище середнього рівня з кількома помилками		80 – 89
C	Добре – у цілому правильна робота з певною кількістю незначних помилок		75 – 79
D	Задовільно – непогано, але зі значною кількістю недоліків		70 – 74
E	Достатньо – виконання задовольняє мінімальні критерії		60 – 69
FX	Незадовільно – потрібно попрацювати перед тим, як перескладати	не зараховано	35 – 59
F	Незадовільно – необхідна серйозна подальша робота, обов'язковий повторний курс		0 – 34